

Påskdagen 2018

Jesus Har Uppstått!

Han är inte här, han har uppstått!

Predikan i Sion Långsjöby

Varför söker ni den levande bland de döda? (Lukasevangeliet 24:5)

Bibeltext

På den första dagen i veckan gick de tidigt på morgonen till graven med de välluktande kryddor som de hade gjort i ordning. De fann att stenen var bortrullad från graven och gick in men fann inte Herren Jesu kropp. När de inte visste vad de skulle tro, se, då stod två män i skinande kläder framför dem. Kvinnorna blev förskräckta och böjde ansiktet mot marken, men de båda männen sade: "Varför söker ni den levande bland de döda? Han är inte här, han har uppstått. Kom ihåg vad han sade till er, medan han ännu var i Galileen. Han sade att Människosonen måste utlämnas i syndiga människors händer och korsfästas och uppstå på tredje dagen." Då kom de ihåg hans ord. (Lukasevangeliet 24:1-8 SFB98)

Inledning

Jag har en bok som jag läst kanske fyra-fem ggr som är skriven av den framlidne brittiske filosofen Athony Flew. Bokens titel är "There is a God: how the world's most notorious atheist changed his mind" och den handlar om Flew's resa från en av världens främsta förespråkare för en ateistisk livsåskådning -- han var ledande inom sitt område i över 60 år -- till en övertygelse om att det faktiskt finns en Gud trots allt. Det är en fantastisk bok! I slutet av den tar han även upp tre frågor som han funderat över när det gäller den kristna tron på Gud, och som måste betraktas som de allra viktigaste att få svar på:

1. Har Jesus Kristus verkligen funnits?
2. Var Jesus Kristus verkligen Guds Son?
3. Uppstod Jesus Kristus verkligen från de döda?

Man kan nog utan att överdriva säga att hela den kristna trons trovärdighet står och faller med att det går att svara "Ja" på alla dessa tre frågor. Idag är det ju

påskdagen, och den firar vi för att Bibeln säger att Jesus uppstod från de döda på tredje dagen efter att han korsfästes och dött på Golgata för våra synder. Idag vill jag därför stanna upp inför den tredje frågan ovan. Alltså: Uppstod Jesus Kristus verkligen från de döda?

Predikan

1. Argument för att Jesus verkligen uppstod från de döda

1.1. Detta var förutsagt, av a) honom själv, se t.ex. Luk 24:7, Luk 14:28, Mark 10:32-34, och b) av Skrifterna (Gamla testamentet), se t.ex. 1 Kor 15:3-4, Luk 24:25-27. Att judarna hade så svårt att tro på det berodde enligt Jesus på att de inte förstod Skrifterna, se t.ex. Mark 12:14, och Matt 28:11-15 i kombination med Luk 16:31.

1.2. Men: även lärjungarna hade svårt att tro på uppståndelsen, liksom kvinnorna som gick till graven

1.2.1. Alla fyra evangelierna berättar om att kvinnorna gick till graven för att smörja Jesu kropp -- Matt 28:1, Mark 16:1, Luk 24:1, Joh 20:1 -- och de visade ingen som helst förväntan på att Jesus skulle uppstå

1.2.2. Lärjungarna var samlade och *grät och sörjde*, se. t.ex. Mark 16:10, och visade inga tecken på att tro på att Jesus skulle uppstå. Detta är märkligt med tanke på att Jesus själv hade förutsagt allt, och att allt som gällde hans lidande och död hade gått i uppfyllelse precis som han själv hade förutsagt det!

1.2.3. Ett genomgående tema i evangelierna är just lärjungarnas oförmåga att tro på och förstå när Jesus talade om att han skulle uppstå från de döda: *På vägen ner från [förklarings]berget sade han [Jesus] åt dem [lärjungarna] att inte berätta vad de hade sett förrän Människosonen uppstått från de döda. De tog fast på det ordet och talade med varandra om vad som menades med att uppstå från de döda* (Mark 9:9-10). Detta berodde på flera saker, men en sak var att det inte ingick i judarnas världsbild att någon skulle uppstå från de döda förrän på den yttersta dagen (vilket var förutsagt i Daniel 12:2-3). Detta står dock i kontrast till de personer som Jesus uppväckte innan sin egen död, t.ex. Lasarus (Joh 11) och att vissa av profeterna uppväckt människor som dött (2 Kung 4). Jag återkommer dock till judarnas syn på uppståndelsen i slutet av min predikan.

1.3. Dock inträffade det verkligen. Änglarna sade till kvinnorna: *Han är inte här, han har uppstått. Kom ihåg..*(Luk 24:6). Alla är överens, från Jesu lärjungar till hans fiender, dagens ateister och kristna: stenen var borttrullad, och graven var tom den där morgonen. Om Jesu kropp låg i en annan grav, hade det avslöjats förr eller senare. Eller om lärjungarna rövade bort kroppen, som en del utombibliska judiska skrifter säger (se Matt 28:11-15), skulle det också ha avslöjats förr eller senare genom att någon av de som deltog i falskriet ångrade sig när det blev för kostsamt att bekänna något man visste var en lögn. Men nu var kroppen bara borta, utan synbar förklaring. Den bästa förklaringen är att Jesus verkligen uppstod, vilket vi också skall se senare.

2. Betydelsen av Jesu uppståndelse

2.1. För och främst: den betyder **allt** för en kristen. Paulus skriver: *Men om Kristus inte har uppstått, då är en tro meningslös* (1 Kor 15:17). Uppståndelsen är den historiska händelse som, likt uttåget ur Egypten för det judiska folket, bär upp hela meningen och kraften i den kristna bekännelsen. Utan uppståndelsen finns ingen kristen tro. Om inte Jesus uppstått är alltsammans meningslöst. Därför hittar vi uppståndelsetron överallt i Apostlargärningarna där den kristna tron förkunnades av de första kristna Jesus-troende judarna: på pingstdagen, inför Stora rådet, i Athen, osv. Tron på uppståndelsen är kristendomens livsnerv och dess centrum.

2.2. Jesu uppståndelse är garantin för att också vi skall uppväckas från de döda och få evigt liv. Paulus skriver om detta att *liksom i Adam alla dör, så skall också i Kristus alla göras levande. Men var och en i sin ordning: Kristus som förstlingen och sedan, vid hans ankomst, de som tillhör honom. Därefter kommer slutet...* (1 Kor 15:22-24a) och *bröder, vi vill att ni skall veta hur det förhåller sig med dem som har insomnat, så att ni inte sörjer som de andra, de som inte har något hopp. Eftersom vi tron att Jesus har dött och uppstått, så tror vi också att Gud skall föra fram dem som insomnat i Jesus tillsammans med honom* (1 Tess 4:13-14).

2.3. Genom Jesu uppståndelse kan vi bli rättfärdiggjorda: *[Jesus] utlämnades för våra synders skull och uppväcktes för vår rättfärdiggörelses skull* (Rom 4:25). Denna rättfärdiggörelse innebär att Gud kan förlåta oss våra synder och ge oss ett rätt förhållande till honom, vilket sker genom Jesu uppståndelse.

2.4. Genom Jesu uppståndelse erbjuder oss den tro som gör att vi kan bestå i domen: *Ty han har fastställt en dag då han skall döma världen med rättfärdighet*

genom den man som han har bestämt till det, sedan han erbjudit tron åt alla genom att uppväcka honom från de döda (Apg 17:31). Den frälsande tro som erbjuds oss människor vilar ytterst på en enda sak, Jesu uppståndelse.

2.5. Genom uppståndelsen föder Gud oss på nytt och ger oss ett levande hopp: *Välsignad är vår Herre Jesu Kristi Gud och Fader. I sin stora barmhärtighet har han genom Jesu Kristi uppståndelse från de döda fött oss på nytt till ett levande hopp (1 Petr 1:3). När Jesus talar med rådsherren Nikodemos på natten talar han om behovet av att bli född på nytt (Joh 3). Denna pånyttfödelse sker genom Guds Andes kraft men har sin grund i Jesu uppståndelse.*

3. Varför söker ni den Levande bland de döda?

3.1. Denna fråga möter änglarna kvinnorna med, och detta uttryckssätt rymmer många viktiga saker. Jesus kallas först och främst för *den levande*, vilket rymmer följande:

3.1.1. Först och främst betonas att Jesus lever, att han har uppstått.

3.1.2. För det andra som anspelas här på Guds namn i Gamla och Nya testamentet där Gud kallas för *den Levande Guden*, ett namn som förekommer över 25 ggr i Bibeln, se t.ex. 5 Mos 5:26, Hebr 3:12, och som bekräftar Jesu gudomlighet och att han är Guds Son: *Han blev med kraft bevisad vara Guds Son alltifrån uppståndelsen från de döda (Rom 1:4).*

3.1.3. Ingen annan som Bibeln säger har blivit uppväckt kallas för *den levande*, vilket säger oss att Jesu uppståndelse var speciell i flera avseenden.

3.1.3.1. De andra som uppstått från de döda fick nytt liv i sina gamla kroppar för en begränsad tid -- t.ex. Lasarus sägs ingenstans ha levt för evigt efter att Jesus uppväckt honom -- men Jesus uppstod i en ny härlighetskropp för att aldrig någonsin dö igen. Paulus skriver: *Vi vet att Kristus aldrig mer dör, sedan han blivit uppväckt från de döda (Rom 6:9), och Jesus presenterar sig själv i Upp 1:17-18 med orden jag är den först och den siste och den levande. Jag var död, och se, jag lever i evigheternas evigheter och har nycklarna till döden och dödsriket.*

3.1.3.2. Jesu uppståndelse har betydelse för alla andra människor i det att han är den levande som han besegrat döden -- han säger sig ju ha *nycklarna till döden och dödsriket* -- och att han är den ende som kan förmedla det eviga livet till den som tror. Därför säger han också när han uppväckt Lasarus: *Jesu sade: "Jag är uppståndelsen och*

livet. Den som tror på mig skall leva om han än dör, och var och en som tror på mig skall aldrig någonsin dö. Tror du detta?" (Joh 11:25-26) På detta sätt knyts uppståndelsen till Jesu person redan innan han själv har lidit, dött och uppstått.

3.2. *Varför söker ni den Levande bland de döda* för också mina tankar till alla de människor som söker efter livets mening och efter Gud på ställen där Gud sagt att vi inte skall leta: bland döda ritualer, döda religioner, ja, till och med bland döda människor. Men Gud finns inte där! *Varför söker ni den levande bland de döda?* Detta budskap från änglarna till kvinnorna blir ett eko från Jesaja 8:19 där profeten varnar folket för att vända sig till de döda: *När de säger till er: "Fråga andebesvärjare och spåmän, dem som viskar och mumlar", så svara: "Skall inte ett folk fråga sin Gud? Skall man fråga de döda till råds för de levande?"* Den levande Guden och hans Son finner vi inte i dödens närhet, inte bland gravar, inte bland relikier och helgon, inte bland de avlidnas andar. Nej, *han är inte här, han har uppstått! Och han har satt sig på Guds högra sida och väntar nu på att hans fiender skall läggas som en fotball under hans fötter* (Hebr 10:13), därifrån igenkommande för att döma levande och döda.

Avslutning

För den som ännu tvivlar på att Jesus är uppstånden, vill jag ta hjälp av några tankar från ett appendix i boken som jag talade om i början. Där ger N.T. Wright, dåvarande biskop i Durham i Storbritannien, ett oerhört starkt argument för att Jesu uppståndelse är en historiskt verklig händelse. Detta gör han genom att jämföra den judiska synen på uppståndelsen med den som vi sedan finner i Nya testamentet.

Judarna vid tiden för Jesus död och uppståndelse trodde också på uppståndelsen, men i deras tro ingick följande ideer vilket skiljer sig från den uppståndelsetro som de första kristna hade:

- Uppståndelsen gällde alla troende vid tidens slut
- Vid uppståndelsen skulle man få antingen 1) samma typ av kropp som förut eller 2) en mer icke-fysisk kropp som t.ex. strålade som en stjärna eller nåt liknande

- Uppståndelsen gällde ej Messias (det var otänkbart att han skulle lida, dö och uppstå)
- Uppståndelsen var kopplad till återsamlandet till landet från exilen, se t.ex. Hesekiel 37:1-14
- Tron på uppståndelsen var en lära *bland* andra läror i judendomen

N.T. Wright påpekar också att i allmänhet är folk mycket konservativa när det gäller sin uppfattning om vad som händer efter döden, och det judiska folket är dessutom bland de mest konservativa människorna i hela världshistorien som bevarat sin särprägel under tusentals år, trots förföljelser och möda, och detta framför allt genom den identitet som kommit ur deras förhållande till de gamla Skrifterna.

När sedan den första kristna Jesus-troende församlingen i Jerusalem uppstår, som består av judar som uppfostrats i den judiska synen på uppståndelsen, så framgår mycket tydligt att de ger uttryck för en radikalt *annorlunda* syn på uppståndelsen:

- En person har uppstått från de döda *i förväg*, och sedan skall alla troende uppstå vid tidens slut
- Vid uppståndelsen skall man få en fysisk kropp, men den skall vara förhärligad och i skick att existera i både himlen och på jorden: vi vet t.ex. att Jesus kunde både äta och dricka efter som uppståndelse från de döda, men att han inte var bunden av vare sig tid eller rum
- Uppståndelsen gällde först och främst Messias, som skulle lida och dö för folkets, ja hela mänsklighetens synder, vilket, som vi sett, var totalt otänkbart för en jude vid första århundradet. Den lidande Messias var ju en *stötsten* för judarna.
- Uppståndelsen var kopplad till tron på pånyttfödelsen, dopet, helgelsen, etc., dvs uppståndelsetron relaterade till olika aspekter av det kristna livet
- Tron på uppståndelsen blev alltså huvudpunkten i den nya kristna läran

Alltså: Denna nya uppfattning om uppståndelsen och att Jesus Kristus, det judiska folkets Messias, hade uppstått från de döda på tredje dagen gjorde de första kristna till huvudpunkten i sin evangelisation och sin förkunnelse -- när Judas efterträdare skall utses i Apg 1:15-26 är uppdraget klart: *att vittna om Jesu uppståndelse* -- och många av dem fick ge sitt liv för sin nya övertygelse. Och det var inte heller bara några få judar som omfattade denna nya syn på

uppståndelsen, för aposteln Paulus skriver i 1 Kor 15:6 att minst 500 personer vid ett och samma tillfälle påstod sig ha sett Jesus uppstånden, vilket gör att det inte heller går att skylla denna förändring på hallucinationer, masshypnos eller suggestion. Det går inte heller att säga som Stora rådet försökte få det judiska folket att tro, att lärjungarna rövat bort Jesu kropp och sedan ljugit om hans uppståndelse. Människor kan ibland ljuga för att försöka vinna fördelar, t.ex. makt eller pengar, men dessa lärjungar hade allt att förlora på sin nya övertygelse när det gäller makt och pengar, så de kan knappast ha ljugit om saken.

Den naturliga frågan blir då: *hur kunde dessa flera hundra ärkekonserverativa judar vara beredda att inte bara förändra sin fädernesärvda syn på kroppens uppståndelse utan till och med dö för sin nya övertygelse?* Svaret är givet: ***något måste ha hänt*** som gjorde att de fann all anledning att överge sin tidigare ståndpunkt i frågan. Men vad? Den mest naturliga förklaringen, när hänsyn tagit till alla fakta i målet, är att ***Jesus verkligen uppstod precis som Bibeln säger*** att han gjorde!

Kristus är uppstånden -- ja, Han är sannerligen uppstånden!

Amen!